

γρηαίος στρατηγός ἐμιμείτο διὰ τῆς φωνῆς του τὸ βέλαισμα τῆς μητρὸς ἀνάδος. Οὐδεμία ἀπόκρισις. Τοῦτο δὲ διήρκεσε μίαν ὕλην ὥραν. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο πλέον σκοτεινὰ καὶ δὲν ἔβλεπον, ὁ ἀρχηγός τῆς ἐκδρομῆς εἶπεν εἰς τοὺς φίλους του·

«Υπομονή, ἄς ἐπανεέλθωμεν, θά το ἔραγαν τὸ καυμένον.

»Καὶ ἐπανῆλθον.

»Ἀλλὰ τὴν ἐπιούσαν ὁ φίλος ὁ συνήθως εἰσερχόμενος εἰς τὸν θάλαμον τοῦ στρατηγοῦ τὴν τετάρτην ὥραν τῆς πρωίας, πρὶν ἤδη ἐξημερώσῃ, ἐθαύμασεν ἰδὼν ὅτι ὁ Γαριβάλδης ἐκοιμάτο ἔτι ὑπὸν βαθύτατον. Παρευθὺς δὲ ἀπεχώρησεν ἀθροῦτως καὶ κατελθὼν εἰς τὴν πλατεῖαν ἐκάπνιζε σιγᾶρον ἐκ τῶν μακρῶν ἐκείνων τῆς Νικαίας, ἅτινα ὁ στρατηγός προετίμα παντὸς ἄλλου εἶδους. Μετὰ ἡμίσειαν δὲ ὥραν ἀναβαίνει, ἀλλὰ ὁ στρατηγός διετέλει ἔτι κοιμώμενος. Ἦτο δὲ πολλῆς ἀπορίας ἄξιον τὸ πρᾶγμα, διότι ὁ Γαριβάλδης καὶ ἐν Καπρέρα ὡς ἐν τῷ στρατοπέδῳ, πρῶτος πάντων ἐξηγεῖτο τῆς κλίνης. Ἀνάπτει λοιπὸν καὶ ἄλλο σιγᾶρον καὶ ἀποφασίζει νὰ ἀναμείνῃ ἡμίσειαν ἔτι ὥραν.

»Ἀλλὰ ὁ ὕπνος παρατείνεται καὶ βεβαίως δὲν εἶνε καλὸν σημεῖον. Ὁ φίλος φοβούμενος μὴ ἔπαθε τίποτε ὁ γρηαῖος στρατιώτης, κάμνει ἐπιτήδες κρότον. Παρευθὺς δὲ ὁ κοιμώμενος ἀναπηδᾷ ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ ἡ πρώτη του ἐρώτησις ἦτο·

«Τί, μήπως ἐξύπνησαν οἱ ἄλλοι;

»— Ὅχι, στρατηγέ, ἐγὼ μόνος.

»— Καλὰ, εἶπε μετὰ σπουδῆς ὁ Γαριβάλδης, χώνων τὴν χεῖρα ὑπὸ τὸ σκέπασμά του καὶ ἐξάγων νεογέννητον ἀρνίον— τρέξε το εὐθὺς εἰς τὴν μητέρα του, ἡ ὁποία θὰ εἶνε εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν.

»Ἐφάνετο δὲ ὡς ἐντρεπόμενος διὰ τὴν πρᾶξίν του ταύτην, καὶ ἤθελε νὰ μὴ το μάθῃ ψυχὴ ἐκ τῶν περὶ αὐτόν.

»Ἐπὶ δὲ τοῦ νυκτερινοῦ τραπεζίου τοῦ ὑπῆρχε μικρὸν πινάκιον, ἐν ᾧ ἐσώζοντο ἔτι σταγόνες τινὲς γάλακτος.

»Ὁ ἀνὴρ οὗτος ὅστις ἵνα κυριεύσῃ τὴν Βίλαν Κορσίνη, προέπεμψεν εἰς τὸν Ἄδην μυριάδας στρατιωτῶν, καὶ ὅστις ἐν ἑκατὸ μάχαις ἀφειδῶς ἐκινδύνευσε καὶ τὴν ζωὴν του καὶ τὴν τῶν ἐθελοντῶν του, δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπομείνῃ ἀναλογιζόμενος τὸν κίνδυνον τοῦ ἀποπλανηθέντος ζῆφου. Περιμείνας ἕως οὗ πάντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκοιμήθησαν, ἐξῆλθε μόνος καὶ ἀψοφητὴ, καὶ μετὰ πολλὰς ἐρεύνας ἀνεῦρε τὸ ἀρνίον καταβεβλημένον ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ σχεδὸν νεκρὸν, καὶ παραλαβὼν αὐτὸ ἐπανῆλθε σπεύδων εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐκοιμήθη μόνον ἀφ' οὗ τὸ ἐπίπτισε γάλα καὶ τὸ ἐθέρμυκεν ὑπὸ τὸ ἴδιόν του σκέπασμα.»

ΟΙ ΣΟΥΛΤΑΝΟΙ ΚΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑ'

Ἐκαστος τῶν Σουλτάνων ὀφείλει νὰ διδασθῇ παιδιόθεν καὶ νὰ γνωρίζῃ μίαν τινὰ τέχνην, ὅπως ἐπαρκῆ διὰ τῶν κόπων τῶν χειρῶν αὐτοῦ πρὸς διατροφὴν του, κατὰ μίμησιν, λέγουσιν οἱ Ὅθωμανοὶ, τοῦ Νῶε, ὅστις ἦν τέκτων, τοῦ Ἀβραάμ, ὅστις ἦτον ὑφάντης, τοῦ Δαβὶδ, ὅστις ἦν θωρακοποιός, καὶ τοῦ Σολομῶντος, ὅστις ἦτον ψιαθοπλόκος. Ἐπομένως, οἱ μὲν αὐτῶν μανθάνουσι νὰ κατασκευάζωσι τόξα καὶ βέλη, ἄλλοι κιβώτια, ἄλλοι κεντοῦσιν ἐπὶ δερμάτων διὰ χρυσοῦ σύρματος. Μουσταφᾶς ὁ Γ' ἦτο βιβλιοδέτης, ἐφ' ἡμῶν δὲ ὁ Σουλτάν Μαχμουδὸς καλλιγράφος, μέγα παρὰ τοῖς Ὅθωμανοῖς προτέρημα· πρὸ αὐτοῦ δὲ ὁ Σουλτάν-Σελὴμ ἐξυλοῦργει καὶ ἐτόρνευεν ἐξαισιῶς· διὰ μίαν δὲ ὀδοντογλυφίδα, τὴν ὁποίαν εἶχε στείλει δῶρον τῷ ἡγεμονεύοντι τότε τῆς Βλαχίας Κωνσταντίνῳ τῷ Ὑψηλάντῃ, ἔλαβε δῶρον ὁ κομιστής, ἀξιωματικὸς τοῦ Σεραγίου, 40,000 φράγκων. Διηγούνται δὲ περὶ Σουλτάν-Μεχμεδ τοῦ Δ', ὅτι, ἀσχολούμενος ἀδιακόπως εἰς τὸ κυνήγιον, ἐπέσυρέ ποτε καθ' ἑαυτοῦ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Μουφτῆ, ὅστις ἐνόμισε καθήκον του νὰ ὑπομνήσῃ εὐσεβᾶστως τῷ Μονάρχῃ, ὅτι, κατὰ τὸν ἱερὸν Νόμον καὶ τὸ παράδειγμα τῶν ἐνδόξων προγόνων του καὶ αὐτοῦ τοῦ Προφήτου, ὄφειλε νὰ ἐργάζεται ὡς ὁ ἐλάχιστος τῶν ὑπηκόων του. Τῷ ἀνέφερε δὲ καὶ τοὺς Σουλτάνους Ἡβραῆμ καὶ Μουραδ, ὧν ὁ μὲν κατασκευάζεν ὀδοντογλυφίδας, ὁ δὲ ἐλκυστήρας τῶξων, καὶ τὰ ἔστειλλον τοῖς Πασσάδαις, οἵτινες τὰ ἐπλήρωναν ἀκριβῶτατα. Ὁ δὲ Σουλτάνος, τότε μὲν ἐσιώπησε· θηρεύσας δὲ αὐθυμερὸν λαγῶν, τὸν ἔστειλε τῷ Μουφτῇ, καὶ ἐμήνυσε αὐτῷ, ὅτι, κατὰ τὴν συμβουλήν του, ἔγεινε κυνηγός· νὰ μετρήσῃ λοιπὸν ἀμέσως εἰς τὸν κομιστὴν τοῦ προϊόντος τούτου τῶν κόπων του εἴκοσι πουργεῖα ὡς φιλοδώρημα, ἐκτὸς τῶν ἐξήκοντα, τὰ ὁποῖα ἄξιζεν ὁ λαγῶς.

Σ. Δ. Β.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΣΥΣΤΑΘΕΝ ΕΝ Τῇ ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ

Ἐλλάδι τυπογραφ. καὶ ἡ πρώτη ἐκδοθεῖσα ἐφημερίς.

Κατὰ τὴν ἐπελθοῦσαν καταστροφὴν τῶν Κυδωνιῶν, τῆ 3 Ἰουνίου 1821, συγκαταστράφη καὶ τὸ ἐκεῖ τυπογραφεῖον, ὃ δὲ διεσυντηῆς αὐτοῦ Κωνσταντίνος Τόμπρας διεσώθη εἰς Ψαρά, ὅπου εὗρε καὶ τὸν ἐργάτην τοῦ τυπογραφείου Νικολαΐδην.

Τῆ 8 Ἰουνίου 1821 ἀφίκετο εἰς Ὑδραν ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης, ὅστις διεκοίνωσε πρὸς τὸν ναύαρχον Ἰακωβάκην Τομπάζην ὅτι σὺν τοῖς ἄλλοις ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τυπογραφεῖον. Ἠρώτα

1. Κατ' ἀρχαίαν συνήθειαν ὅλοι οἱ πρίγκηπες τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τῆς Πρωσίας μανθάνουσι μίαν τινὰ τέχνην. Ὁ πρίγκηψ Φρεδερίκος Ρουλιέλιμος, ὁ δοξασθεὶς ἐν τῷ τελευταίῳ γαλλογερμανικῷ πολέμῳ, ἐδιδάχθη τὴν τέχνην τοῦ στοιχειοθετοῦ εἰς τὸ ἐν Βερολίῳ τυπογραφεῖον τοῦ κ. Ἄνελ. Καὶ ἐν Γαλλίᾳ οἱ βασιλεῖς ἐδιδάσκοντο τέχνην τινὰ· Λουδοβίκος ὁ 15' ἦτο ἐπιτηδείτατος κλειθοποιός.

Σ. τ. Ἐστίας.

δ' αὐτὸν ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ εὕρεθῆ τις εἰδήμων τῆς τέχνης εἰς ἃν ἂν ἀναθήσῃ τὴν διεθύνουσιν ὁ δὲ Τομπάζης ἤξεύρων ὅτι ὁ Τόμπρας εὕρισκετο εἰς Ἠβάρὰ ἀπέστειλε πλοῖον καὶ παρέλαθεν αὐτὸν μετὰ τοῦ βοηθοῦ του. Ἀφίχθη δ' ὁ Τόμπρας εἰς Ἰδραν, εἶτα μετέβη εἰς Καλάμας καὶ συνέστησεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐντὸς τινος τζαμίου τὸ τυπογραφεῖον ὅπερ ὠνομάσθη Ἐθνικόν. Ἐν αὐτῷ δὲ μετετυπώθησαν τῇ 30 Ἰουλίου οἱ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου πρότερον ἐν Ἰασιῶ ἐκδοθέντες *Στρατιωτικοὶ Νόμοι*. Ἐν τῷ τυπογραφεῖῳ τούτῳ, τῷ πρώτῳ συσταθέντι ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ Ἐλλάδι, ἐτυποῦντο αἱ προκηρύξεις καὶ τὰ διάφορα ἔγγραφα τῆς διοικήσεως, ἐν αὐτῷ δ' ἐξετυπώθησαν καὶ ἐν ἡ δύο φύλλα τῆς πρώτης ἐντύπου ἑλληνικῆς ἐφημερίδος *Σάβλιγγ' Ἑλληνική*, τῆς ὑπὸ Θεοκλήτου Φαρμακίδου συντασσομένης. Διεκόπη δὲ ἡ ἐκδοσις τῆς ἐφημερίδος διότι ὁ Φαρμακίδης δὲν ἐνέδωκεν εἰς τὸ δεσποτικὸν μέτρον τῆς προεξετάσεως, εἰς ὃ ἤθελε νὰ τὸν υποβάλλῃ ὁ Ὑψηλάντης. Τὸ πρῶτον φύλλον τῆς ἐφημερίδος ταύτης σάζεται εὐτυχῶς ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς, εἶναι δὲ μικροῦ σχήματος 4^{ου}. Ἡ πρώτη σελὶς εἶναι τετυπωμένη ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς προμετώπιον βιβλίου, φέρει δὲ τὴν ἐπιγραφὴν «Σάβλιγγ' Ἑλληνική. Περίοδος Α'». Ἐν Καλαμάτῃ, ἔτσι ἂ τῆς ἐλευθερίας (ἄωκα'). Ἐν τῇ ὀπισθεν δὲ τῆς προμετωπίδος σελίδι ὑπάρχει ἡ ἀνακήρυξις περὶ ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος καὶ ἐν τῇ τρίτῃ σελίδι ἄρχεται ἡ ἐφημερίς, ἥτις ἐν κεφαλίδι ἔχει τετράγωνον ἐπιμήκη ξυλογραφίαν, ἐν ἧ παρίσταται ἄγγελος ἐπὶ νεφελῶν ἱπτάμενος καὶ σαλπίζων, καὶ τὴν ἐπιγραφὴν «Σάβλιγγ' Ἑλληνική. Ἔτος Α', Αὐγούστου 1.»

ΠΑΥΛΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ.

Ο ΔΙΑΚΟΝΙΑΡΗΣ

Λυπηρὸ νὰ ἰδῆς ἐμπρός σου
 "Ἐνα γέροντ' ἀσπρομάλλῃ
 Νὰ ζητᾷ τὸν ὁδολό σου,
 Καὶ, μὲ ἔσκαπο κεφάλι,
 Νὰ σοῦ λέγῃ πού πεινᾷ!

Πόσοι, πόσοι ποῦ ἠμποροῦνε
 Νὰ τοῦ δώσουνε βοήθεια,
 Μ' ἕνα φ ε ὕ γ α τοῦ ἀπαντοῦνε
 Κι' ὁ φτωχὸς τὰ μαῦρα στήθια
 Κρυφοδέρνει, καὶ σιωπᾷ.

Ποῖος εἶδ' ὅτε τὸν περᾶζει,
 Ποῖος ἐκείθε τὸν βαριεᾶι;
 Κι' ὁ φτωχὸς, π' ἀναστενάζει
 Ἐντροπιασμένος, καταριέται
 Τὴν πολυπάθῃ ζωῇ.

Ἄλλ' ὁ πλούσιος δὲν εἰξέρει
 Τῇ ἔντροπῃ π' ἀκολουθεῖ
 Τὸ τρεμάμενο τὸ χερί
 Τοῦ καυμένου, ποῦ ζητᾷ
 Μὲς τὸν δρόμον τὸ ψωμί!

"Ω! ποῖος ἔξερει, ὁ πεινασμένος
 Μὴν ἐστάθῃ ἔς τὸν καιρὸ του
 Ἐάνεμάς καλοθρεμμένος,
 Καὶ μὴν ἔσπερεν τὸ βίῳ του
 Γιὰ τοὺς φίλους μίᾳ φορᾷ!

Δυστυχὴς! μαθαίνει τώρα
 Ποῦ ὁ φτωχὸς δὲν ἔχει φίλον
 Καὶ, πύλλαις φουρᾷς τὴν ὥρα,

Τοῦ καλότυχου τὸν σκύλον
 Νὰ ζηλεύῃ καταντᾷ!

Εἰς τὸν δρόμον ποῦ διαβαίνει,
 Καὶ ἔς τὴ θύρα ποῦ κτυπᾷ,
 Πάντα κᾶποια περιμένει
 Προσβολή, νὰ τοῦ περᾶῃ
 Τὴν ταλαίπωρῃ ψυχῇ.

Καὶ γυμνός, μὲ καταφρόνια
 Λαχταρώντας εἰς τὸ κρῖον,
 Σέρνει τ' ἄχαρὰ τὰ χρόνια,
 "Ἐνα βλέπωντας σημεῖον
 Πάντα ἐμπρός του. . . τὸ ψωμί!

"Ω! χαρὰ του ἔς ὅποιον ἔχει
 Δυὸ ψωμιὰ καὶ δίνει τὸνα!
 Θέλ' ἡ Δέσποινα τὸν βρέχει
 Ἐ τοῦ θανάτου τὸν ἀγῶνα
 Μὲ τὸ δάκρυ τοῦ φτωχοῦ.

Τὴν καλὴν καὶ τὸν ὀρόνον
 Πῶς ἡ τύχη φέρνει, δίνει,
 Δὲν εἰξέρω ἔξερω μόνο,
 Π' ὅποιος κάνει ἑλεμμοσύνη
 Φίλος εἶναι τοῦ Θεοῦ.

Ἐν Κερκίρῃ.

Γ. ΜΑΡΤΙΝΕΑΡΕ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Ὁ βίος ἡμῶν εἶνε τοιοῦτος ὥστε ἡ μόνη ἀπουσία ἐπιχειρῶν φοβερῶν δυστυχημάτων πρέπει νὰ λογιζεται ὡς μέγα εὐτύχημα.

* * * Ὁ ἀληθὴς ἰατρός εἶνε εὐφυὴς ἄνθρωπος, ὀλίγην ἔχων πεποιθήσιν εἰς τὰ ἱατρικὰ του καὶ πολλήν εἰς τὸ πνεῦμά του.

ΥΠΙΕΙΝΗ

Μέσα δι' ὧν ἐπιτυχάνεται τὸ ὑγιεῖνόν τῶν οἰκημάτων.

Β'. Τρόπος θερμάνσεως. — Ἡ καύσιμος ὕλη, ἡ προωρισμένη πρὸς θέρμανσιν ἢ ἐψῆσιν φαγητῶν, μόνον εἰς τὰς ἐστίας τῶν μαγειρείων, καὶ θερμάστρας ἢ τὰς ἐστίας, ἅτινα ἔχουσιν ἀμεσοκοινωνίαν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀέρος, δεόν νὰ καίηται, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι αὕτη δὲν καπνίζει. Τὸ καὶ, ἡ ἀνθρακίκα, καὶ τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἀνθράκων ἅτινα δὲν καπνίζουνσιν, οὐχὶ ὀρθῶς παρὰ πολλῶν θεωροῦνται ὡς δυνάμενα ἀτιμωρητῇ νὰ καῶσιν ἐν μέσῳ κατοικουμένου δωματίου. Τοῦτο εἶνε μία τῶν βλαβερωτάτων προλήψεων, διότι καθ' ἐκάστην ἐπιφέρει δεινότητα ἀποτελέσματα, ἔστι δ' ὅτε καὶ θανάτου αἰτία γίνεταί. Ὅθεν ἡ χρῆσις τῶν πυραύων (μαγκαλίον), τῶν φορητῶν ἐστιῶν καὶ τῶν παντοειδῶν θερμαγωγῶν, ἅτινα δὲν ἔχουσιν ἀγωγὸν φέροντα πρὸς τὰ ἔξω, πρέπει νὰ ἐκλείψῃ. Τὰ κατὰ τὴν καύσιν τῶν μέσων τούτων τῆς θερμάνσεως ἀναπτυχθέντα ἀέρια, τὰ διαχεόμενα ἀνὰ τὴν οἰκίαν, εἶνε πολὺ τοῦ καπνοῦ τῶν ξύλων βλαβερώτερα. Ὅμοίως πρέπει νὰ καταπολεμηθῇ ἡ κινδυνώδης συνήθεια τοῦ νὰ στρέφῃται ἐντελῶς ἡ κλεῖς τῶν θερμαστρῶν, ἢ ἡ τῶν ἐστιῶν ἐσωτερικὴ ἐπιρρακτις (trappo), ὅταν αὐταὶ περιέχουσιν ἔτι ἀνθρακίαν ἀνημμένην, διότι αὕτη εἶνε ἡ συνηθεστέρα αἰτία τῶν ἀσφυξιών. Διατηρεῖται, εἶνε ἀληθές, διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ θερμότης ἐν τοῖς δωματίοις, ἀλλὰ διατηρεῖται πρὸς βλάβην τῆς υγείας καὶ ἐνίοτε τῆς ζωῆς.